Shoftim 55: 17:7-18:6 - Michah Buys a Levi; Dan Expands

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

17:7-13 Michah buys a Levi

1. Radak to Shoftim 18:1

נראה כי בימי השופט לא היו עושים "איש הישר בעיניו." ובשלשת הענינים האלה - בדבר מיכה ובדבר בני דן ובדבר פלגש בגבעה - אמר "אין מלך בישראל," ואלו הענינים היו בין שמשון לעלי שהיה שופט ישראל. והיה הזמן ביניהם כמו שהיה, שלא היה להם שופט בישראל והיו עושים איש הישר רעיניו

It appears that during the times of a shofeit they did not act "each as he saw fit." In these three events – Michah, Dan and Pilegesh b'Givah – it said, "There was no king in Israel," and these events occurred between Shimshon and Eli, who was a shofeit in Israel. The period between them was as it was, for they had no shofeit in Israel and each person did as he saw fit.

2. Talmud, Bava Batra 109b

הא גופא קשיא אמרת "והוא לוי" אלמא מלוי אתי, "ממשפחת יהודה" אלמא מיהודה אתי! אלא לאו דאבוה מלוי ואימיה מיהודה וקאמר ממשפחת יהודה? אמר רבא בר רב חנן: לא, גברא דשמיה לוי. אי הכי היינו דקאמר מיכה "עתה ידעתי כי ייטיב ד' לי כי היה לי הלוי לכהן"! אין, דאיתרמי ליה גברא דשמיה לוי.

וכי לוי שמו? והלא יהונתן שמו, שנאמ' "ויהונתן בן גרשם בן מנשה הוא ובניו היו כהנים לשבט הדני"! אמר ליה: וליטעמיך, וכי בן מנשה הוא? והלא בן משה הוא, דכתיב "בני משה גרשם ואליעזר!" אלא מתוך שעשה מעשה מנשה, תלאו הכתוב במנשה. הכא נמי מתוך שעשה מעשה מנשה דאתי מיהודה, תלאו הכתוב ביהודה.

This is self-contradictory; you say "He was a Levi", so he is from Levi, "from the family of Yehudah", so he is from Yehudah! Rather, isn't it that his father is from Levi and his mother from Yehudah, and he is called "from the family of Yehudah"? Rava bar Rav Chanan replied: No; he was a man named Levi. If so, then why did Michah say, "Now I know that Gd will benefit me, for I have a Levi as priest?" Yes – he found a man named Levi.

But is his name Levi? Wasn't his name Yehonatan, as in 18:30? He replied: Even according to your view, was he a descendant of Menasheh? Wasn't he a descendant of Moshe, as it is written, "The sons of Moshe: Gershom and Eliezer (Divrei haYamim I 23:15)"! Rather: He acted like Menasheh, and so the text associated him with Menasheh, and similarly, he acted like Menasheh, who came from Yehudah, and so the text associated him with Yehudah.

3. Radak to Shoftim 17:7

ואף על פי שהיה לוי והיה ללוים ערים לשבת זה הנער התגורר שם בבית לחם על צרכי מחיתו והנה לא מצא שם עוד מחיתו ויצא משם לגור במקום שימצא שם מחיתו:

Although he was a Levi, and the Levites had cities in which to live, this youth resided there in Beit Lechem for his support. He no longer found his support there, and so he left there to reside in a place where he could find his support.

4. Ralbag to Shoftim 17:9

והנה משך לבו של מיכה אל שיהיה לו לכהן בביתו לשאול העתידות באמצעות הפסל והתרפים...

Michah's heart was drawn to make him a kohen in his home, to inquire of the future via the statue and terafim...

5. Radak to Shoftim 17:13

סימן טוב הוא זה לי שנזדמן לי משבט הכהנים להיות כהן לי:

It is a good sign for me, that a member of the tribe of kohanim has come to hand, to be a kohen for me.

6. Metzudat David to Shoftim 17:9

לוי אנכי - כאומר נכון אני ללמוד ולהורות כמ"ש בשבט לוי יורו משפטיך ליעקב וכו' (דברים ל"ג): "I am a Levi" – As if to say, "I am prepared to learn and teach," as in Devarim 33 regarding the tribe of Levi, "They

"I am a Levi" – As it to say, "I am prepared to learn and teach," as in Devarim 33 regarding the tribe of Levi, "The will teach Your laws to Yaakov, etc."

7. Malbim to Shoftim 17:10-11

וילך הלוי. ספר שתחלה לא רצה להשכיר א"ע לע"א והלך ממנו: ואח"כ, ויואל הלוי. נתרצה: לשבת את האיש. ר"ל לא להיות לאב ולכהן רק לשבת בביתו איזה ימים: ויהי הנער כאחד מבניו. אוכל על שולחנו, ואח"כ ע"י שישב בבית רשע נגרר אחריו: "And the Levi went" – It told that he did not want to hire himself out for idolatry at first, and he left. And then, "And the Levi agreed" – he was persuaded. "To stay with the man" – not to be a 'father' and kohen, just to stay in the house for some time. "And the youth was as one of his children" – eating at his table. And then, because he stayed in the house of the wicked, he was drawn after him.

18:1-6 Shevet Dan visits the area

8. Dan: Bereishit 49:16-17, Devarim 33:22

(טז) דָּן יָדִין עַמּוֹ כְּאַחַד שָׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל: (יז) יְהִי־דָן נָחָשׁ עֲלֵי־דֶרֶךְ שְׁפִיפֹן עֲלֵי־אֹרַח הַנֹּשֵׁךְ עִקְבֵי־סוּס וַיִּפּּל רֹכְבוֹ אָחוֹר: (כב) וּלְדַן אַמֵּר דַּן גוּר אַרְיֵה יִזנֵּק מִן־הַבַּשַׁן:

Dan will judge his nation, as one of the tribes of Israel. May Dan be a serpent upon the path, a snake upon the way, who bites the heels of the horse, and its rider falls backward.

And to Dan he said: Dan is a young lion, spurting forth from the Bashan.

9. Midrash, Sifri, Devarim 355

דן גור אריה, מלמד שסמוך לספר וכל מי שסמוך לספר נמשל לאריות.

"Spurting forth from the Bashan" – This spurt emerges from one place and splits toward two destinations. So the tribe of Dan took a share in two places, as Yehoshua 19:47 says...

10. Talmud, Bechorot 55a

תניא נמי הכי, "ירדן יוצא ממערת פמייס, ומהלך בימה של סיבכי ובימה של טבריא ובימה של סדום, והולך ונופל לים הגדול, ואין ירדן אלא מבית יריחו ולמטה."

א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן: למה נקרא שמו ירדן? שיורד מדן.

We also learned this, "The Jordan emerges from the Cave of Pamias and goes through the Sea of Sibchi and the Sea of Tiberias and the Sea of S'dom, and it goes and descends into the Great Sea. But it is only called 'Yarden' from Beit Yericho and below."

Rabbi Chiya bar Abba cited Rabbi Yochanan: Why is it called "Yarden"? It descends (yoreid) from Dan.

11. Yehoshua 19:47

וַיֵּצֵא גְבוּל בְּנֵי דָן מֵהֶם וַיַּעֲלוּ בְנֵי דָן וַיִּלְּחָמוּ עִם לֶשֶׁם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָה וַיַּכּוּ אוֹתָה לְפִי חֶרֶב וַיִּרְשׁוּ אוֹתָה וַיֵּשְׁבוּ בָה וַיִּקְרְאוּ לְלֶשֶׁם דָּן כְּשֵׁם דָּן אביהם:

And the border of Dan left from them, and Dan ascended and fought with Leshem and conquered her, and they struck her by the sword, and they took her and they settled in her. And they called Leshem "Dan", like the name of Dan their father.

12. Radak to Yehoshua 19:47

ומגורלם היתה לשם, אלא שלא היתה נכבשת עם שאר השבטים והם כבשוה לאחר זמן בימי פסל מיכה. ויש לפרש כי לשם לא היתה מהארץ הנחלקת לשבעה חלקים...

And Leshem was from their portion, but it was not conquered with the land of the other tribes, and they conquered it later, in the time of the idol of Michah. And one could explain that Leshem was not from the land which was divided into seven parts...